

„Soča“ izhaja vsak petek in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.50
Pol leta „ 2.30
Četrt leta „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trisporno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za več črke po prostoru.

SOČA

Glasi slovenskega političnega društva goriškega za brambo narodnih pravic.

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“. — v Trstu v tobakarnici „Via della caserma 60“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici „Via Duomo“ h. št. 367, II. nadst. naročnina pa opravištvu „Soče“ v Gorici „Via scuole“ h. št. 429, II. nadst.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Nova davkovska postava.

(Konec).

Pomanjkljiva je ta postava v prvi vrsti zato, ker pri dohodku 70000 gld. neha s progresijo in torej preveč varuje milijonarje, katerih je prav dosti na Dunaji, v Trstu in drugod. Principu svobode in enakopravnosti ugaja na vsak način neomejena progresija, kajti pravično je na vsak način, da postava varuje onega, ki ima komaj toliko dohodka, da s težavo redi svojo družino, nasproti onemu, ki ima toliko dohodkov, da jih nikoli porabi ne zamore in tako dohodke od leta do leta množi do onih ogromnih števil, ki mu dajajo uže tako velik privilegij do lahkega in gotovega zaslužka. Tak človek navadno gleda iz visočine na vse druge, ki se boré za vsakdanji kruh ter vlada demaršni trg in z njim kupčijo in promet. In tak človek naj bi primerno manj plačal, kakor revež, ki mora skrbeti in delati brez odmora, da si pribori kaj častno eksistencije? Vidi se torej, da je naše postavo davce, ko so sklepali novo davkovsko postavo obseščil nek aristokratski in konservativni duh in naš slovenski državni poslanec Pfeifer je v svojem proti večini obrnjenem govoru vsem pravico- in svobodoljubom govoril iz srca. Mi ne moremo v tem obziru boljšega povedati, nego, da citiramo en odlomek njegovega res dobro premišljenega govora. Govoril je g. Pfeifer med drugim te pomenljive, v narodnem gospodarstvu večjega moza ovajajoče stavke:

„Ako uže kapital po svoji velikosti samej vpliva na vse gospodarske stroke, mora se tudi z njega velikostjo računati pri davkarski politiki; ali gospoda moja, moremo si li razložiti, zakaj bi po vladnem predlogu pri dohodku presegajočem 70.000 gld. količina davka bila določena, dočim pri manjših dohodkih zmirom raste? Nij mari to izboljšek, ali da se izrazim z drugo besedo, ki se je uže rabila, „dar“, kateri dobivajo imovitejši razredi na troške ubožnejših?

Kajti, gospoda moja, kar izgubimo davkov — s tem, da progresija preneha s 70.000 gld. moremo in moramo jih samo tako nadomestiti, da povisamo tangente jedinic, namreč, da jih pridobimo z večjim obdačenjem ubožnejših razredov.

Da s 70.000 gld. nij prenehati, odobrava ravno označeni gospodarsveni zakon, po katerem veliki kapital uže po svoji bitnosti lastniku nosi dobiček, ki se ne da niti primerjati z dohodki majhenega kapitala, ter je zatorej zaslužek pri velikem kapitalu zelo lehak, a pri malem je polen skrbi, ter pridobljen v potu obraza.

Lehkost in razmerna velikost zaslužka ne jemljeji se v poštev tam, kjer bi jedino morali biti merodajni.

Ako se bi temu nasproti oporekalo, da na priporočeni način bise jemati imel davek kar ondi, kjer je dovolj denarja, bito ne bilo resnično, kajti naravski je, da se ima več vzeti, kjer se vzeto niti ne pogreša ali konči lahko nadomesti.

V Avstriji doslej nij bilo razdora in boja za interes, kateri loči po drugih deželah bogataše od siromašnejših. Tako dolže v Francoskeji, Italiji in v Angliji ubožnejši stanovi premožnejše, da s svojim večjim uplivom kolikor mogoče od sebe skušajo njim na ramena potisniti vse davke.

Jaz bi moral le obžalovati, ako v tem pogledu zadobe veljavo sklepi odboja za davkovsko reformo in se ubožnejšim ljudem jasno pokaže, da ne plačujejo same skoro največ, blizu dve tretjini, najnepravičnejših davkov vžitniških, nego da dobodo še prekomeren in nerazmeren direkten davek na imovino in dohodke.

Kadar bi to izpoznali ubožnejši stanovi, udomačil bi se tudi pri nas oni večni boj, ki je bil v Francoskeji in vsemu socialnemu gibanju ter čegar odsev je nedavno v pariškeji komuni jarko zablisnil. Jedina progresija v dohodninskem davku, ki bi bila brez pridržka in vedno napredujoča, je in more biti mirilka v hudem boji za razredne koristi.“

Kakor smo pa uže omenili, je princip in sistem novega davka jako praktičen in priporočljiv in srečna bi bila naša država, ko bi se našemu finančnemu ministru posrečilo, izpodriniti s tem novim davkovskim sistemom vse druge davščine. Naravno je, da državljani plačujejo le od čistega in istinitnega dohodka državi davek; nenaravno pa je, če mora državljani plačati davek tudi od takega premoženja, ki mu niti toliko ne nosi, da bi sebe in svoje pošteno redil, akopram mora težko delati. Iz takega nenaravnega obdačenja nastajajo najslabši nasledki; najboljše produktivne moči se uničujejo, pomnožuje se proletarijat in nastajajo socialna vprašanja, ki prete pogrezniti red in eksistencijo države.

V Avstriji so nam znani mnogi slučajji, ko so davkarje eksekutivno prodale cela premoženja in posestnike pognale po širokem svetu, celo taki slučajji so nam znani, ko je posestnik popustil svoje posestvo, ker nij zadosti pridelal samo za davek, in tam na Pivki so previsoke davščine spravile vse polno kmetov na beraško palico. Na drugi strani pa je mnogo državljanov, ki lepo v sobah kupone strižejo in za svoje kapitale visoke obresti potezajo, pa ne plačujejo nobenega davka, ali pa plačujejo za dohodek od več tisoč forintov manj, nego posestnik, ki ima morda čistega dohodka par sto goldinarjev. — Tako pride, da milijonarji skoro ne vedó, kaj je davek, mej tem ko bajtarju davek po noči in po dnevu roji po glavi. Ker pa država z vso visoko davščino ne more pokriti ogromnih stroškov, najema tudi ona denar po visokih obrestih in odteza trgovini in obrtniji potrebni živeli, kajti vsak kapitalist rajše posodi svoj denar državi, in reže lepo kupone, nego pa zasebniku, ki bi iz onega kapitala zaplodil nov kapital. Od ene strani se torej pritiska na kmetijstvo, ter se mu slabi moč, na drugi strani pa se jemlje obrtniji in trgovini mnogo potrebnega življa in se tako zavira vstvarjenje novih virov za dohodke.

Gledé na vse to vpejati bi se morala edino ena davščina in ta bi se morala naslanjati na čist dohodek zračunjen po sistemu, na katerem sloni nova davkovska postava; na ta način bi se ubogemu kmetu odvalilo veliko breme in zadel bi davek primerno tudi bogatina, ki živi od dohodkov, lahko pridobljenih. Kar pa je tudi velike važnosti, po tem sistemu postala bi ložja administracija in veliko ceneja, jenjal bi oni neokorni aparat, ki je napravil v Avstriji take zmedene razmere, da denes skoro noben davkoplačevac ne ve, koliko in zakaj plača, kajti še mnogi uradniki ne poznajo vseh razredov in podrazredov raznih davščin. Kakor trgovec gleda na to, da vse svoje opravke zlažja in skrajša, tako bi se morala držati tudi država tega praktičnega načela.

Marsikdo bi vtegnil opaziti na ta naš nasvet, kako bo po tem z deželnimi in srenjskimi dokladami? A ta opazka pobije se s tem, da je mogoče tudi na davek izračunjen po novem sistemu naložiti potrebne procenete za deželne in občinske potrebščine.

Edino, kar bi bilo nekoliko težavno, bi bila ustanova dobrih oblastnij, ki bi morale presojevati čiste dohodke; a to se da tudi prav praktično napraviti po uradih, kder bi imeli svoj odločilen glas zapriseženi zaupni možje in pa uradniki strokovnjaki in čisti gruntovni dohodek uže tako zdaj presojujejo cenilne komisije; znano pa je tudi, da tam najmanj prikrivajo državljani svoje dohodke, kder je davek pravičen in dobro razdeljen. Iz tega izvira torej tudi moralna korist.

Enakost vseh državljanov pred postavo in pravično razdeljenje davka tirja to od naših postavodajcev in vsi avstrijski svobodoljubje potezati bi se morali za zedinjenje vseh davščin v eno samo na podlagi novega sistema. Če pa pridemo do tega, po tem, in tudi uže z vpeljavo novega davka, postane stara volilna postava nek absurdum. Če se uže hoče država držati cenza in noče še vpeljati „suffrage universel“ ali občno volilno pravico, kakor je to v starih in dobro urejenih republikanskih in ustavnih državah, naj saj razširi to pravico na vse davkoplačevalce, z

vpeljavo glavnega davka pa bo sleherni državljani plačeval zadoločeno davščino, vsled česar še tudi ne more biti logično, da se ustanovi nek natančen cenzus, ampak dati bi se morala volilna pravica za vse zastope vsakemu, kateri plačuje davek vsaj za 2 enoti. V tem zmislu oglašiti bi se moralo tudi naše politično društvo „Sloga“ in dati malo lekcijo tistim, ki pritiskajo v imenu svobode nekatere državljane, oziroma narode na zid v korist privilegiranih stanov in narodov. — Če se uže tirja, da moramo plačati vsi razumno po svoji moči državne stroške, podelijo naj se nam tudi vse državljanske pravice in mej prvimi takimi pravicami je volilna; naš kmet bi rekel: „Ali vsi od Boga ali vsi od h“

Vojna za osvobojenje Jugoslovanov.

Vojna sreča se je zadnje čase očitno obrnila na slovansko stran, kajti zanesljiva poročila nam naznanjajo zdaj vsak dan prav sijajne uspehe ruskega orožja.

Na evropskem bojišču se posebno odlikuje hrabri general Gurko s svojimi konjico. V bojih 24. in 28. p. m. pri Gornjem Dubniku in Telišu je bilo vsega skup 7000 mož turške vojske ujetih, med temi 2 paši, okoli 200 oficirjev, 3 Angleži in en carigradski Francoz. Od Angležev je eden polkovnik v turški vojski, dva sta zdravnik, Francoz pa je prostovoljec.

Dne 2. novembra je nekaj tisoč Turkov čez Heleno napalo rusko pozicijo Marjan, a bili so z velikimi zgubami odbiti. Ruska kavalerija je zasela Pešterno na levo od velike ceste v Sofijo in je stopila v zvezo z rusko infanterijo, ki je zasela Turški Izvor. Ruske prve straže so pasirale, Turke pred seboj gonéce, sotesko Jablonico.

Iz Peterburga se telegrafuje 4. novembra:

Iz Bogota se poroča oficijalno: General Karzev poroča, da so rusi z malimi izgubami pribojevali močno utrjeni Teteven. Velike kupe živeža in streliva so tam priplenili. — Najvažnejša točka, Dolnji Dubnjak, je brez boja padel nam v roke, ker so se Turki 31. oktobra, videči našo vojsko bližati se, v Plevno nazaj pomaknili. Tisti dan smo se za dve vrsti proti Plevni pomaknili in utrdili tudi svoje nove pozicije proti Orhanji. Naša infanterija je utrdila Lukovico, a kavalerija je še dalje šla. — Šefket-paša se je brez boja v Orhanje pomaknil.

Teteven je močna utrdba turška, ki leži do sedem ur od Plevne na jugozapadni strani; Turki so jo branili do skrajnega konca, dokler so jo morali naposled vendar Rusom prepustiti.

Vse kaže, da mora biti Osman-paša v največji zadregi, ker je od vseh strani tesno obkoljen, ter si ne more od nikoder pomoči in živeža pričakovati. Za to nam prinese telegraf menda uže v najkrajši dobi veselo poročilo, da je Plevna pala.

S to mislijo v najboljšem soglasji je nekovo poročilo iz Svištovega, ki pravi, da general Gurko razpošilja na vse strani močna krčila, ogledavat okolične kraje. Oddelek, ki je južno šel po cesti proti Sofiji, prispel je v dolino malega Iskra, štiri ure od Orhanji. Na zapadno stran odposlana konjica proti Vrazi, kjer je Čerkes Hasan-paša z dvema batalijonoma. Gurko je prišel pol drugo ure daleč od Plevne. Utrdbe, ki so napravljene na visočinah mej Mitropoljem in Dolnjim Dubnikom, stoje nasproti utrjenega mosta, ki drži preko reke Vida bizu Plevne. Ruska razpoloženja okrog Plevne so vsa v telegrafični zvezi.

Na azijskem bojišču rusko orožje tudi prav zmagovito napreduje. Velika trdnjava Kars, je tesno blokirana in se je morda, ko poročilo pišemo, uže podala.

Od 28. oktobra naprej preganja ruska vojska pod generalom Heimanom neprestano Muktarjeve in Ismailove vojne čete. Vzela je mesto Köpriki in po hudem boji tudi Hassankale. Tu so Rusi ujeli 1 pašo, 120 Turkov, 500 so jih pa mrtvih zakopali. Ruska

vojaška je marširala 55 vrst brez odmora, konjica je bila pa 30. oktobra došla uže do Kurudjuka 18 vrst od Erzeruma. Tam blizu so se združila Heimanova krdela z vojsko generala Tergukasova.

Dne 2. novembra je bila velika bitva pri Erzerumu. Telegram pravi o njej: Pol 10 ur trajajočem boji je bil centum turške vojske prebit, Turki so bili prisiljeni nazaj umakniti se. Muktar je lahko ranjen.

Drug telegram pa poroča, da se je Muktar-paša umaknil z Deviboyuna na Erzinyhan po poti proti Trapezuntu, kjer je več živeža skupaj in on gotovo velikih pomoči pričakuje. Oba telegrama sta iz angleških, Turkom prijaznih virov posneta, kar jasno dokazuje, da mora biti uspeh ruskega orožja jako pomenljiv.

Bog daj i dalje junaškim boriteljem za svobodo jugoslovanskih bratov srečo in sijajne uspehe!

Dopisi.

V Gorici 8. novembra. (Postava zoper pijančevanje s posebnim ozirom na lepo Gorico). Koje državni zbor začetkom l. 1876 potrdil postavo zoper pijančevanje, veljavno za Galicijo in Bukovino, je ob enem izrekel željo, naj bi se poprašali tudi vsi drugi deželni zastopi, ali ne bi taka postava tudi drugod ugajala. Goriški deželni odbor je na dotično vprašanje odgovoril, da v naši deželi sicer ne nadvladuje pijanost, da je pa žalibog vendar znamenito število vinu in žganim pijačam vdanih oseb in da se je bati, da ne bi se to zelo širilo—česar bi ne mogle lahko vbrantiti samo administrativne naredbe, kakor ostro nadzorovanje malih krčm ali tavern, pažnja na policijsko uro i. t. d. Če tedaj ni prav neobhodno potrebno, da se tudi pri nas taka postava vvede, da je pa vendar želeli, da se vpelje, ker bi se z nje pomočjo lažje v okolišnji razširjajočemu se pijančevanju. Zato da bi se tak načrt postavil v našem deželnem zboru radovoljno sprejel.

Ta rešitev sicer ne daja naši deželi odličnega spridevala, a ker ji ne moremo odrekati dobrega namena, niti zanikavati, da bi se ne vjemala tu pa tam z dejansko potrebo, jemljemo jo na znanje, kakoršna je. — Istina je pa, da se pijanost na Goriškem nikjer v tako velikih proporcijah ne prikazuje in tudi ne nikjer tako ne širi, nego v Gorici, v obmestji in v najbližji mestni okolici, da tudi skoro nikjer po deželi ne nahajamo primerno toliko žganjarij in vinskih berlogov, kakor v Gorici, kakor se tudi gotovo nikjer policijska ura tako stanovitno in brezskrbno ne prezira, kakor ravno v takih berlogih goriških, posebeu v nekaterih goriških predmestjih. — Ni naša naloga ovajati posameznih lukinj, a pozivljamo vendar glavno policijo, naj se ob nedeljah in ponedeljkah po noči nekoliko potrudijo v bolj razupita predmestja, katera so prav zaradi tega, ker so tako slabo nadzorovana in sama sebi pripuščana, uže povsod po mestu in zunaj mesta poznana pod imenom „republika.“ Koliko upitja, rogovilenja, bogokletja v krčmah in po ulicah od mraka do zore, koliko nadležnih pijancev, koliko ostudnih vlačug in drugih enakih prikazni, katere so, Bog me! najsijajnejši dokaz, da če utegne biti postava zoper pijanost za deželo hasljiva,—je za lepo Gorico prepotrebna, samo da jo bodo tisti strogo izvrševali, kateri se zdaj tako mlačno poslužujejo uže veljavnih policijskih naredb.

Celo na vseh svetih in na vernih duš večer in v noči ni bilo miru; mariveč smo videli v nekem predmestju uže koj po 7 zvečer tak raves in kaves in sicer med samimi ženskimi furjami, da bi nas bil za di-ji prizor, kateri se je debelo uro razvijal pred našimi očmi, zavaljal kateri koli francoski romanopisec. Kasneje so pa pijane druhalj razsajale, kakor se nikjer ne med najsurovejšim vaškim prebivalstvom.

Sinoči ob 7 $\frac{1}{2}$ uri vrnivši se od mosta, slišali smo uže pri vojaški bolnišnici silen romovž, prihajajoč od za Kažonarjev. Prišedši blizu kaj zagledamo? Ogromno množico pobalinen vsake starosti in ženskih tudi ni manjkalo vmez; vsak je imel svoj škaf, ali drugo posodo, ali pokrovače in razno tako šaro, s katero so razbijali, vmez divje žvižgali, lajali, mijavkali, tulili, da je bilo groza. Na vprašanje, kaj to pomenja, dobimo lakoničen odgovor: „Vdovec se je oženil, pa si ni najel godbe.“

To je toliko hvalisana civilizacija, s katero se ponajajo naši mestjanje — očitaje mirnim Slovincem — surovost, — smo si mislili, in še daleč na solkanski cesti smo slišali odmev divjega ropotanja; policaji so pa najbrže na mestnih vodnjakih dekile nadzorovali.

Iz Mavhinja 19. okt. (Izv. dop.). Ker sem bil v zadnjem dopisu obljubil sporočiti o tukajšnjih volitvah, naj slavno uredništvo uljudno sprejme sledeče vrstice. Enoglasno je bil izvoljen za župana g. Jožef Legiša iz Mavhinj, posestnik in kupec, marljiv čitatelj slov. časopisov in prav zaveden Slovenec. Ker je že enkrat županil; ker je njegov vrli oče veliko let imel županske vaje v rokah; ker čita postavil in

je spreten in energičen mož brez strasti, pa ker prihaja kot kupec v večkratno dotiko z ljudmi više veljave in pomena, vsled vsega tega pričakuje vsaki po vsej pravici od njega, da bode novo svojo nalogo častno rešil, in se zaupanja, v njega stavljenega, vrednega skazal. Tudi sicer je imel in ima velik upliv v občini. Da je bil ravno on izvoljen, je vsem občinarjem brez izjemka zelo po vseči. Dobro srečo! — Kot svetovalci so mu pridjani: gg. J. Klarič, J. Gabrovec in A. Metlikavec, kateri mu bo tudi namestnik, skušen in zaveden mož, ki je že enkrat županil.

Tu ni mesta, da bi vse imenoval. Le pristavljeno bodi, da sedi med drugimi v starešinstvu tudi naš krajni šolski nadzid ali predsednik g. J. Pipan, iz na Krasu dobro znane družine, iz koje je prišlo več duhovnikov. Dobro došel! Izmed novih starašin so tudi Ferdo Pernartič, Jože Pernartič in J. Terčon, vsi zaupanje uživajoči možje.

Da je novo županstvo in starešinstvo sestavljeno v bolj Slovanstvu ugodnem duhu, to je ravno zdaj kaj dobro, odkar se neke skrajne kraške občine ponujajo pod tržiški okraj (Monfalcone), kakor znano.

Toda ni dvombe, da bo novi g. župan čuval skrupulozno nad svetimi interesi slovenskih reči.

Tukaj se odpre šola 5. t. m. se sveto mašo in s primerno slovesnostjo.

Iz Vipave se nam piše 2. novemb. — Te dni je bil na Nanos-u v revirjih gosp. grofa Lanthierija velik lov, katerega je napravil sedanjí najemnik, gosp. Ulrih Planker iz Trsta. Akopram so imeli lovci samo 4 pse, so vendar z njimi in s pomočjo gonjačev prav mnogo divjačine na noge spravili. Ubili so v treh dneh 21 sern, 2 katorni, 2 jerebici in 1 divjega kozla, a zadnjega, kateri je na Nanosu velika rariteta, na prav čuden način. Kozel skoči kvišku prav blizu enega gonjača in se postavi na zadnji nogi prav tako, kakor bi hotel moža napasti. Misleč, da je medved, (!?) se ta v prvem trenutku ustraši, a kmalo se zavé, zagradi za palico in ubije ž njo pogumnega kozla. Ne mislite morda, da je to lovska, izmišljena basen, s kakršnimi si navadno lovci med seboj pri iskreni vinski kapljici drug drugemu zabavljajo. Nikakor ne! Ta lovski dogodek, kolikor čuden, je vendar popolnem resničen. Ta kozel se je uže od pomladi klatil po Nanosu. Lovski čuvaj ga je uže večkrat slišal žvižgati.

V Lanthierijevih revirjih na Nanosu je lov zares izvrsten in posebno sern je tu prav mnogo, čemur se ni čuditi, če se pomisli, da je povsod, koder so gozd posekali, gosto mladice poglano, katero daje tej divjačini najboljšo pašo. A serne bi se še veliko bolj množile, ako bi prizanašali samicam, kar se pa ne godi. Obžalovati moramo namreč, da so n. p. na zadnjem lovu več samic postreljali nego samcev. Tako ravnanje je zoper lovska pravila.

Tudi jerebičje plemo je na Nanosu obilo zastopano. Planker-jev lovec, Tirolec, je nedavno v treh dneh postreljal 38 katornov.

Iz Trsta, 5. novb. (Izv. dop.) Vernih duš dan. — Pol. društvo „Edinost“. — Narodni dom. — Zedinjena Slovenija-trdnjava proti Laški. — Rojanska in tržaška čitalnica. — Kasanliški židje in tržaški Turkofili. — Zoofilno društvo. — Anatomicni muzej. Na praznik vseh svetnikov in drugi dan bilo je v Trstu pravo romanje k sv. Ani, to je na dvor miru in sprave. Oba dneva je bilo gotovo več nego 30 tisoč obiskovalcev na pokopališču, vencev po gomilah na tisoče; a zvečer ponudila se je opaževalcu grda prikazen, premnogi žalujoči prihajali so v Trst vinjevi, utopili so po potu domov svojo žalost in skrb v vinu ter se obnašali vse drugače, nego je spodobno ljudem, ki so malo poprej na gomile pokladali znamenja pietete. O kako vse lepše je na deželi! Zanimala sta me na pokopališču, akopram je tam mnogo mojsterskih in dragih monumentov, najbolj spominka škofa Ravnikarja in slovenskega miljonarja Kalistra; prvi je priprosta kamenita ploša vzdana v zid kapelice v sredi pokopališča, napis je priprost, toliko da človeku pové, da tam počiva blagi škof Ravnikar; Kalistrov spominek pa je krasno delo, bizantinska kapelica in v njej doprsna podoba ranjcega iz belega marmorja; ta kip je mojstersko delo; jaz sem Kalistra poznal in reči moram, da se mi je zdelo, kakor, da bi imel živega Kalistra pred seboj. Napis je tudi priprost, a slovenski, kar me je toliko bolj veselilo, ker sem našel sicer prav malo slovenskih napisov na tržaškem groblju, in še tiste po skritih kotih; a v tisti vrsti, kder ležé ranjki milijonarji — samo tega.

Politično društvo „Edinost“ imelo je v nedeljo občni zbor v tržaški čitalnici. Sprejel je zbor predlog, da se sestavi deputacija iz odličnih mož vse okolice, kateri pojasnijo mestni komisiji razmere okoliščin ter zahtevajo namesto novih „capi distrettuali“ zopet stare okoliške župane ali delegate in izvolila se je deputacija 3eh veljavnih mož naše okolice. Občni zbor je potem tudi sklenil, da se imajo delati priprave za zidanje narodnega doma na delnice v Trstu. V ta namen voljen je bil poseben odsek, ki ima nalogo pripraviti vse v ta namen potrebno. Zagotovljenih je za

zdej gl. 5000 v gotovini in mnogi okoliščani so se zavezali, da bodo vozili kamenje, drugi da dajo potreben les in tretji, da bodo tudi delali kot zidarji proti temu, da se jim plača omenjeno blago, oziroma delo v akcijah narodnega doma. Na ta način bi se morda vendar znalo posrečiti, da dobimo v Trstu, če ne velik, saj mal narodni dom, kder bi imela prostor vsa tuk. narodna društva in tudi novo slovensko delalsko društvo, ki se prav zdaj snuje. Prečital in odobril se je konečno tudi protest proti delovanju magistrata, ker ne spolnuje ukaza c. kr. namestništva, s katerim je bilo zaukazano, da morajo biti oklici in naznanila po okolici slovenski. Ko je prišla vrsta na posamezne predloge, ustane podpredsednik Nadlišek ter jame govoriti blizu tako-le: Pred tedni je nek Tržčan pri veliki narodni slavnosti v Rimu nosil krasno zastavo s tržaškim grbom v znamenje, da je Trst del Italijanske in v znamenje žalosti, da ta del Italije še ni spojen z materno zemljo. Proti temu ravnanju ene stranke, ki je sestavljena večinoma iz ljudi, ki so se sem priklatali, protestujemo vsi Slovenci in protestujemo še posebno društvo „Edinost“, kajti Trst z okolice vred nij na italijanski, ampak na avstrijski in slovenski zemlji. Slovenci so vedno bili in ostanejo zvesti sinovi Avstrije in vdani presv. dinastiji Habsburžanov, za Avstrijo in dinastijo so bili vedno in bodo tudi v bodoče pripravljeni žrtovati svojo kri in svoje imetje; zatorej povabljam občni zbor, da zakliče cesarju trikratni „Živio“. Odmevali so se po dvorani krepki in navdušeni živioklici in kakor iz enega grla slišale so se besede: Protestujemo! Trst je slovenski, niti pedi te zemlje ne sme izgubiti Avstrija! Rajše smrt, nego Italijo itd. S tem je bil zaključen pomenljiv občni zbor. Dokazoval sem uže večkrat v Soči, da Italijani zastoj rogovilijski tukaj na obalah Avstrije; nočem torej komentirati Nadliškovih besed. A izreči hočem nekaj, kar mi je na srcu.

Obžalujem namreč, da naša vlada še zmerom ne sprevidi, kako naravno trdnjavo ima proti Italiji in da to najboljšo trdnjavo še zmerom tako zanemarija. Zedinjena Slovenija nij prazna sanjarija; okrepanje jugoslovanskega življa nij prazna reč, ampak vitalna zadeva za našo državo. Kaj je treba boljših trdnjav, nego bi bili Slovenci srečni in zadovoljni, vživajoči svoje narodne pravice! Zatorej pa, bratje! zopet postavimo na dnevni red zedinjeno Slovenijo.

Rojanska čitalnica je imela v 14 dneh dve prav lepo obiskovani besedi, pri zadnji 1. novembra igrala se je izvrstno igra: „Mlinar in njegova hči“. Prihodnjo nedeljo bo v tej čitalnici zopet beseda in vse kaže, da bo ta vedno čvrsta čitalnica čez zimo priredila mnogo krasnih zabav tržaškim Slovincem.

Tudi v naši tržaški čitalnici bila je predzadnja sabota beseda in uže je naznanjena druga beseda za to saboto.

Naši Turkofili so pred 14 dnevi še noreli se židi iz Kasanlika; prišlo je skozi Trst 350 židov iz Kasanlika, ki so bežali pred Bulgari, kateri so najbrže imeli z njimi še stare račune; (saj je znano, kaj je žid na Poljskem in v podonavskih deželah) tukaj so se vkrcali ti židje in odšli v Carigrad. Naši Turkofili so jih slovesno sprejeli na kolodvoru, po tem jih gostili par dni v Trstu in jim zastopj preskrbeli tudi parnik ter jim dali še celo denara za potovanje, akopram nij bilo brati na obrazih tem ljudem, da so lačni in revni. Lepa je ljubezen do bližnjega, a raztezati se mora na vse ljudi brez razločka. Naši Turkofili nemajo usmiljenja za one, katere so Turki več sto let trpinčili kot živino in natikali na kolce, če se pa kakemu oderuskemu judu le las zakrivi, hajdi! začne lajanje po časopisih in zaničevanje „surovih Slovanov“. No, jenjal je judovski „dirndaj“ in kakor razla kopelj uplivali so na naše Turkofile telegrami o ruskih zmagah v Aziji in Evropi. Postali so nekam bolj krotki in ker se ne morejo drugače tolažiti, znašli so na borsi s pomočjo Angležev bôso vest, da bodo zdaj vse velesile pritiskale na Rusijo, da sklene mir. Razbrzdani otroci se tudi samo toliko časa igrajo, dokler gre vse po njih menenji, če ne, pa se potegnejo v kot mrmraje: „Ne bom več.“ Tudi Turki in Turkofili bi zdaj radi jenjali; a vse zastoj, ruski medved jih ne pusti več iz pod krempljev, dokler ne postanejo popolnoma pokorni, kakor ovčice. Naši borsijanci pa še vendar verujejo na mir in pameten človek jim rad pusti to zadnje veselje, pomilovaje jih.

Prešlo saboto je imelo tukajšnje društvo za varovanje živali pred trpinčenjem slovesen zbor, pri katerem so se delili darovi tistim, ki so izgledno ravnali s konji in drugimi živalmi. V ta blagi namen razdelilo je društvo kakih 2000 gold., h kateri svoti je največ pripomoglo zoofilno društvo v Londonu, po priporočbi gospe tuk. angleškega konzula. Zares lep in blag je namen tega društva, posebno to v Trstu, kder se vidi vsak dan najgrše ravnanje z ubogimi konji. V Gorici je bilo nekdanj tudi tako društvo, katerega duša je bil naš blagi Stanič; a ko je on umerl, je menda tudi društvo zaspalo.

Caffè chantant, o katerem sem vam uže pisal, dela boljše, kakor vsako drugo gledališče. Saj sem vam rekel, da bo tako; našim židkom to dopada in cvenka imajo oni največ.

Zraven barake, kder je ta „caffè chantant“, je pa nastala še druga večja baraka; tam pa se kaže

človek v svoji nagosti, tam se nahajajo vsi deli človeškega trupla mnogo povečani, tako da vsakrati lahko razvidi, kako deluje človeški mehanizem. Posebno priporočam mladencem, da si ogledajo oddelek bolezni, kder se jim o predložili nasledki nemarnega življenja. Pač dobro svarilo!

Iz Trsta, 1. novemb. (Izv. dop.). Pretekli teden vršilo se je imenovanje učiteljev in učiteljic za trž. okolico. Prosilcev je bilo troje, 1 možki i dve ženski, služeb pa 5 praznih, in ker so se še 2 učiteljici službi odpovedale, praznih je 7 služeb. Tu nij naš namen razlagati, zakaj se za okolico, čeravno so tu učitelji v primeri se sosednjimi deželami prav dobro plačani, tako malo osebja za okoličanske šole oglasa; o tem se je v raznih časnikih že dovolj razpravljalo. Le to bodi omenjeno, da, kar se novozvoljenega učitelja zadene, se še ne ve, kako je pri njem še slovenščino, a v kratkem bomo zvedeli. Pri imenovanju učiteljic se je pa spolnilo, zarad česar se je že poslednja „Edinost“ pritoževala, kajti za deklisko šolo na Proseku je bila imenovana taka, ktera le za silo slovenščino lomi, in ravno taka, ako ne še slabēja, je pa že od lanskega leta v Križu; in proti vsemu temu vlada molči, ces. nadzorniki se ne ganejo? Kaj bi bilo, ako bi se Talijanom ali Nemcem postavljali učitelji nezmožni njihovega jezika? le Slovenec mora vse potrpeti, le Slovence mora z vsem zadovoljen biti. Za prvi red fantičev v Rojani pa je bila imenovana okoličanka, slovenščine popolnoma zmožna — ali tudi pri tem imenovanju se nam vsiluje vprašanje, ali ne bi bilo boljše in bolj pravično in pametno storjeno, če že nij bilo družih močij na razpolaganje, da bi se bila imenovala za deklisko šolo na Proseku, kjer učiteljica mora podučevati v I. in II. redu, in kjer je število otrok veliko, ona, ktera je slov. jezika popolnoma zmožna, in za dečki prvi red v Rojani pa raje taka, ktera slov. jezika ni prav tako zmožna? Naj presodi vsak, ali ne bi bilo to veliko bolj pametno storjeno.

Jadranski stražar.

Iz Dunaja 2. novembra. (Izv. dop.). (Stara gospa pa Kopitarjev komers. Društva Slovenije odbor). Vaš stari dopisnik se mora po dolgem času zopet oglašiti. Povod k temu mu daja nenavadna slovesnost, katero so praznovali 31. okt. naši akademiki. Znano je, da leže zemeljski ostanki našega slovečega rojaka, Jarneja Kopitarja, v dunajski prsti. Do letos se je spominjala naša slovenska mladina svojega učenega moža s tem, da mu je vseh svetnikov dan položila na gomilo venec. Zapela so mu tudi pred dvema letoma krepka slovenska grla dve nagrobniči ob onej priliki, kar pa menda nij bilo ljubo neke prečestitej gospej. Malo čudna je sicer ta gospa; ali stari kasta je uže in stari kasta človek je zmirom malo čmeren in nezadovoljen in ne ljubi preveč posvetnega hrupa in šuma. Zategadelj ji pa iz srca radi odpustčamo ono staro pregreho. Letos pa nij hotelo naše društvo „Slovenija“ motiti dne miru in sprave čestitljive starke, ki ima prav dobro oko, a še boljša ušesa. In prav ima Slovenija! Da bi jo poznali, gospod urednik, gotovo bi imeli i Vi z njo potrpjenje. Na berglje se naslanja, kedar hodi, sapa se ji ustavlja in hudo pokasluje; le malo ur ji več prisojujem. Pa lepa je bila nekda in polnega lica in je hodila pogostoma na ljubljanske promenade; in oficirji so jo obletavali ter ponosno rožljali se svitlimi sabljami okolo nje. Doma je pa iz Kranjskega nekje, ne vem ali iz Ribnice, ali iz Kočevja ali iz Mirne peči; samo to vem, da je uže mnogo, mnogo božjih let na Dunaji in da je postala huda — rene-gatinja. Vseh svetnikov dan pa hodi plakat na grob izgubljene lepote. Ta gospa se je pred dvema letoma pritožila, ko so slovenski študentje slovensko nagrobničo peli, in od tistega časa se na pokopališču samo zaradi nje ne ljubi petja. Da bi ne bila tako stara, bi hotel javno imenovati njeno ime; ali zdaj nam i tako ne more več škodovati. Zato jo pa pri miru pustim; naj ima tudi ona svoje veselje!

Srečna je bila tedaj misel g. Štajerja, oziraje se na občutljivo srce stare gospe (kajti policija dunajska nema nič zoper javno petje), opustiti letos lepo staro navado ter napraviti slovečemu jezikoslovcu v spomin komers; zato pa mislim jaz, da mora imeti g. Štajer prav dobro srce in še boljši okus. Kaj nam je Kopitar, ne le Slovincem, temveč vsem Slovanom, bode gotovo znano vsakemu izobraženemu človeku. Njegova zasluga je, da je naš jezik na sedanjí stopnji omike; brez njega bi ne imeli še tako dovršene-ga jezika in brez jezika bi nam ne bili vzrastli naši duševni junaki, Preširen, Jenko, Stritar, Levstik in drugi, ki so razorali ledino našega slovstva. Njegova zasluga je, da nam je vednost rodila slavnega Miklošiča; i kaj bi bila slovanska filologija brez Kopitarja in Miklošiča? Kopitarjeva zasluga je dalje, da imamo na Dunaji, v Gradcu, v Pragi in po drugih vseučiliščih stolice za slovansko filologijo, da se v Parizu, v Berlinu, v Lipskem in po drugih nemških univerzah predava slovansko jezikoslovstvo. Zato pa moža česti ne le slovanski svet, čestá ga tudi učenja-

ki vseh narodov. Kaj čudo tedaj, če se je k njegove-mu komersu sešel večí del dunajskih Slovanov, mej katerimi smo videli prav odlične goste, gg. Stritarja, Vošnjaka, Nabergoja in druge. Obili telegrami, največ iz bele Ljubljane, so povečali slavnost; iz Gorice pa nijsem slišal nobenega. Kako je to?

Slavnost se je prav dobro obnesla; vredna je bila Kopitarjevega imena. Vso čast dela novemu odboru. Iznemadil nas je g. Kraschewitz, lipski operni pevec, z mogočnim in čistim basom. Tudi citram sta gospoda znala izvabiti prav mehke glasove. Okarine bi pa radi ne slišali v drugo; tudi trobke nam nijso prijetno donele. Trobentic nijsem uže dolgo slišal; prav ljub mi je bil nekda njih glas, tedaj ko smo se ob domačem potoku zbirali vaški paglavci ter iz beč-ja si majili piščalke. To je bil pisk in krik in smeh! Ali zdaj mi otročje igrače ne dopadajo več. Z g. Kosovelom, Goričanom, je „Slovenija“ vdobila izvrstnega pevovodjo.

Šesta točka programa je pa morala odpasti; go-spod vladni komisar je vložil zoper njo svoj mogočni —veto. Jaz ne najdem v pesni „Raja“: „Na meji“ nič takega, česar bi se ne smelo govoriti.

Obče—človeške misli so v tej pesni, ki ne mo-rejo žaliti izobraženega človeka nobene narodnosti. In kar se je smelo pisati v bolj burnem času v lepoznan-skem listu, ki je prišel v najmanj 20.000 rok, tega se zdaj, ko so duhovi uže bolj pomirjeni, ne sme de-klamovati! Toda dovelj o tem, da ne padem v ne-milost pri vašem rudečem svinčniku.

Nov odbor imamo zdaj v „Sloveniji“; zahvaliti se mu moramo za Kopitarjev komers. Krepek in čil bode ta odbor; celo leto je počival in hranil svoje čiste glasove za boljše čase, kateri so tandem aliquan-do zasijali. Inter parenthesis naj omenim, da obstoji letošnji odbor po večini iz udov lanskega kluba, ki je živel v konfliktu se „Slovenije“ odborom. No, zdaj pa bode vendar enkrat mir! Društva na čelu stoji ener-gičen predsednik, tajnik mu je najbolj delavna moč, in kot tretji v zvezi je fidus Ahates, ki bo pošiljal dopise v časnike in v nebo koval predsednikove za-sluge. „Ena se tebi je želja spolnila“, France! — Ponižnost je lepa čednost, katero tem bolj čislamo, čim redkejšo jo nahajamo.— Pri vojakihi so uže zdav-naj odpravili „Korporalsstab“; kaj hočem s tem reči? — Le tako naprej! Začetek je dober. Napravite nam kmalu zopet tako zabaven večer. Zdravi!

Politični pregled.

Cesarjevič Rudolf je v preteklem tednu potoval po Šleziji in ker je bil povsod prav sijajno sprejet, se je cesar v pismu do ministra Lasserja Šlezjancem za ta dokaz vdanosti lepo zahvalil.

Načrt o bankini postavi se razpravlja zdaj v ogerskem zboru in še precej napreduje; v kratkem ga bo spremljalo Giskrovo poročilo, ka-tero je odsek nekoliko spremenjeno odobril, tudi v avstrijsko zbornico.

Minister Chlumecki je v odboru za na-godbo preteklo saboto izrekel važne besede. Ka-ker znano, je naša vlada odbila ponudbo nemške vlade, podaljšati trgovinsko pogodbo. Dalje zvemo, da so nemški poslaniki odšli, predno so povedali svoje tirjatve. Minister pravi, da je sporazumljenje z Ogri v vseh točkah doseženo. „Osten“ pa pri vsem tem dvomi, da bi se do-gnala nagodba, ker se mu nemogoče zdi, da bi se v bistveno premenjenih razmerah leta 1877 Madjarom zopet za 10 let odkazalo ono privi-legirano stanje, katero so si znali l. 1876 pri vse drugačnih evropskih namerah prisvojiti, in katero so v preteklih 10. letih tako slabo ra-bili, da so zelo škodovali ne samo interesom svojega ljudstva, ampak tudi onim vseh drugih avstrijskih narodov.

Hrvatski poslanci v Pešti so izvolili odsek, ki bode formuliral terjatve hrvatske na-rodne stranke gledé vojne krajine. Šram bode te terjatve v zboru zastopal. Če se hrvatske terjatve ne izpolnejo, položijo hrvatski zastop-niki svoje mandate. Bana Mazuraniča so uže 3 krat klicali v Pešto na dogovor, pa ni še šel.

Še zmiraj se slišijo glasovi o posredovanji nekaterih velevlasti v dosego miru. Pa je vse le prazno ugibanje. Dokler Rusija ne doseže svo-jega namena, ne odloži zmagovalnega orožja. Gotovo je, da je vse pripravljeno za zimsko vojno.

V Londonu se je ustanovil odbor za svobodno pomorsko občevanje v Bosporu in skozi

Dardanele. Razglasil je uže oklic in kakor se pozdeva, jih mnogo pristopi.

4. nov. je bilo v Carigradu mnogo odličnih dostojanstvenikov prijetih in v zapor vrženih; govori se, da so našli zaroto stranke odstavlje-nega sultana Murada.

„Standard“-u se telegrafuje iz Carigra-da, da se utegne v kabinetu kaj spremeniti: Sa dik postane najbrže veliki vizir.

Iz do zdaj znanih 1359 volitev na Fran-coskem za generalne svetovalce, je 764 re-publikanskih, 511 konservativnih in 84 je po-volitev. Republikanci so na dobičku za 107 gla-sov. — Sedanje ministerstvo ostane in bo pred zbornico svojo politiko zagovarjalo.

Mladi kralj Španski se oženi s svojo sestrično, Marijo Mercedes, tretjo hčerjo vojvode Montpensier-skega. Poroka bode nekda 23. ja-nuarija prih. leta.

Iz Indije se poroča, da so dozdanje raz-mere v severozapadni strani silno napete in da se mora nekaj zgoditi, da se vzdrži in za-gotovi varnost. Angleži so pomnožili svoje čete na meji, vojna je prav verjetna.

Razne vesti.

Srečkanje. — Pri srečkanji obligacij odvezne-ga zaloga goriskega so bile izžrebane sledeče:

Z odrezki (kuponi) po 50 gl. st. velj. štev. 158, 194, 198; — po 100 gl. štev. 276, 638, 648, 742, 774, 841, 880, 901; — po 500 gl. štev. 189; — po 1000 gl. štev. 114, 132, 144, 164, 307, 321, 328, 344, 348, 417, 496, 510, 526, 529 in 509; zadnja samo za znesek 950 gl.; — črka A za 2600 gl. st. velj. štev. 445.

Te obligacije bode izplačevala deželna denarnica v dotičnih zneskih od dne 30. aprila 1878 naprej.

O. k. svilorejsko poskuševališče v Gorici se je dne 1. novembra t. l. preselilo na Studenec („Via Alvarez“) hiš. štev. 11.

Imenovanje. — Major Oton vitez Pittoni, komandant tukajšnjega brambovskega polka štev. 74 je postal Oberstlieutenant in ostane na sedanjem mestu.

Požar. — V saboto 3. t. m. okoli 10 ure zve-čer je nastal požar v mlinu Lenassi-jevih dedičev na Soči pod Solkanom, in se je tako naglo raztegnil po obširnem poslopji, da ni ostajalo Goriskim gasilcem, ko so prišli na mesto, nego braniti, da se ni lotil po-zrešni element še drugih ločenih poslopij. Mlin in magacin za les sta do tal pogorela; v zadnjem je bilo nekda za 4000 gl. lesu. Skupna škoda se ceni na 20.000 gl. — Poslopje je bilo zavarovano pri zanesljivi tr-žaški zavarovalnici: „Assicurazioni generali.“

Originalen samomorec. — V vasi „Pri Bo-netih“ na Krasu si napravi 30. t. m. po noči nek blažen mož z imenom Boneta, sedež vrh stelje, ki je bila pred hišo v kopo spravljena; po tem zapali od spodej ko-po, spleza se na njo in se vsede na pripravljen se-dež. Stelja zagori naglo, žareč in visoko proti nebu švigajoč plamen razsvetli noč ter preplasi iz spanja sosede; a ko pridejo na mesto, bil je nearečnej uže, v oglje spremenjen.

Brestoviška občina hoče po vsej sili priti pod tržiški okraj. Starešinstvo je z 10 podkri-žanimi glasovi in enim podpisanim soglasno skleni-lo, da se ima županstvo v dosego te zveze potezati kolikor more in kakor slišimo, je županstvo tudi uže v resnici vložilo dotično prošnjo pristojni oblastnji. Tedaj občina, ktera se je do zdaj ponašala z neo-madeževanim slovenskim imenom, hoče se ločiti od starega poštenega Krasa, ter pridružiti italijan-ski ravnini, in zakaj to? Ker je Tržič nekoliko bli-že od Komna, ker se v Tržiči lahko kako bremco dr-vi proda in potem sol kupi in ker se tam tudi laže koprivce za biče spečajo. —

To so oni tehtni razlogi, na katera se naslanja-jo podkrižani Brestoviški velemoži. Da bi prišli Bre-stovičanje vsled te razdružbe tudi pod politički okraj Gradiški, in da bi trebalo županu in občinskim mo-žem pogostoma v Gradišče zahajati, da se v vseh u-radih, političkih, sodnijskih in davkarskih v Gradišči in v Tržiči samo italijansko posluje, da bi vsled tega Brestovičanom posebno v njih opravi-ljih pred sodnijo nastale lahko velike zadrege, če ne tudi škode, da bi bila taka zveza občini v narodnem oži-ru jako škodljiva ter bi vtegnila sčasoma tudi pogub-na postati, vsega tega menda niso preudarili, ali se pa za to čisto nič ne brigajo premudre glavice zgorej omenjenih podkrižanih mož.

Žalostno, prežalostno je, v dobi, ko smo zaure-ljivo računali, da je narodna zavest na Gorškem, po-

sebeno pa na sivem slovenskem Krasu, uže vse ljudstvene vrste prešinila, — da se nahaja še en cel občinski zastop, kateri je za majhen navidezen dobiček pripravljen žrtovati narodni značaj svoje občine, naj dragocenejšo zapuščino svojih očetov. Mari ne ravna tako, kakor nekdanj Jakob, ko je prodal Esav-u očetovo dedino — za skledo leče?

Da, da! zdaj vemo, kdo v prvi vrsti zasluži oni častni naslov, kateri se po krivici prideva poštenim Grgarcem. —

Izpred sodnije. — Izid kazenskih obravnav dne 5. t. m. pri c. k. okrožni sodnji v Gorici [kot sodnemu dvoru I. stopnje:

I. Bondi Tivoli r. Abrahama Jožefa rojen v Trstu, pa ital. državljani, 35 leten, žid, neoženjen, faklin, ubog, je bil nekrivega spoznan zločina nezvestobe, in obsojen le zaradi prestopka nezvestobe na tri tedne zapore.

II. a. Ivan Oblokar od Štefana, 20 leten, katoličan, neoženjen, mizar, ubog, nekaznovan, b. Anton Srebernič od Gregorja, katoličan, 20 leten, neoženjen, čevljar, ubog, nekaznovan, c. Jožef Šbuelc r. Blaža, 21 leten, katoličan, neoženjen, mesar, ubog, uže kaznovan zaradi težkegaranjenja, vsi trije iz Solkana, so bili nekrivi spoznani zločina težke telesne poškodbe, zaradi katerega so bili toženi; prva dva pa sta bila kriva spoznana prestopka zoper telesno varnost ter obsojena: Ivan Oblokar na 2 tedna in Anton Srebernič na 3 tedne zapore; slednjic

d. Šimen Markič od Petra, 18 leten, katoličan, samec, mizar, ubog, nekaznovan, tudi iz Solkana. je bil krivega spoznan, da je 22. julija t. l. zvečer hudorail Jakoba Bratuž-a, in obsojen na 2 meseca trde, poostrene ječe.

Poziv naročnikom. Amerikanskim časnikarjem se menda ravno tako godi kakor slovenskim. Listi se še precej marljivo beró, a neredno plačujejo; za to končuje nek ameriški list svoje naročilno vabilo s tem-le šaljivim pozivom: „Pomislite, gospoda, da imamo mi časnikarji uže na zemlji peklo, ter da moramo deset let prej umreti, kakor drugi ljudje; pomislite pa tudi, da imamo prost vstop v nebo ter moramo ondi porabiti svoj upliv za krivične in nedolžne — zatorej, kedor se neče razpreti z Bogom in z ljudmi, naj poravna svoj dolg za naš list in veliko zaslugu bode imel v nebesih in na zemlji. Amen!

Vrtec, enkrat vsak mesec v Ljubljani izhajajoč časopis s podobami za slovensko mladino, — je nabral v svoji zadnji številki prav mnogo zanimivega gradiva: Pesence, pripovedke, basni, zemlje- in naravopisne vesti, kratkočasnice, uganke in slovstvene novice. Priloga pa obsega 4 prav mične pesmi za dva glasa s spremljevanjem, katere je vglasbil dr. B. I. p a v e c. List je sploh za svoj namen izvrstno uredovan, zaradi česar ga prav gorko priporočamo vsem slovenskim staršem, odgojiteljem in ljubiteljem mladine. Stane za vse leto 2 gl. 60 kr.

Zavraten napad. Iz Šmarji se nam piše: Znan pobožen popotnik vrnivši se iz Vrtoč sreča na potu proti Šmarjem fanta A. V., kateri ga prosi, naj ga nauči denar delati. Popotnik mu ovrne, da ne zna drugega nego jesti, piti in kaj malega moliti. Na to gresta naprej in v Šmarji jo krene popotnik v županovo krčmo, ukaže kvartin vina, in da potepinu za pol litra, da bi se ga le znebil. Ta gre na to naprej in kmalo se odpravi tudi naš popotnik. A kaj se zgodi? Na potu med Šmarjem in Stanjelom skoči hudobni fantina iz reke njive, ustavi popotnika in terja, naj mu da, kar ima denara pri sebi. Prestrašen mož se dolgo ne obotavlja, ampak mu izroči svojih par goldinarčkov, katere mu je bil isti dan nek prijatelj podaril, ter jo žalosten s praznim žepom pobriše naprej. Kedo bi mislil, da je v naših krajih kaj takega mogoče?

Koliko denarja se za vojne porabi. Ko grozovita smrtna kosa le mladeniče na bojnem polji kosi in razdira blagostanje družinam, pojé vojna še veliko milijonov dragostam. Statistično je dokazano, koliko stanejo vojne: Vojna v Krimu je stala Angleško 10 tisoč 885 milijonov 761 tisoč 700 gld., Francijo 10 tisoč 669 milijonov gld., Piemont 52 milijonov 907 tisoč 586 gld., Turčijo 400 milijonov. Stroški vseh vojnih moči so znašali 3 milijarde 968 milijonov; Rusija je potrosila sama 4 milijarde, mej tem ko so neutralne moči Avstrija in Prusija potlačile svoje podanike z dokladi. Leta 1859 je potrosila Avstrija za vojno 650 milijonov gld., Piemonteska 225 milijonov gld., Stroški treh vojnih moči leta 1859 so znašali 1 milijardo 280 milijonov gld. Nemčija je bila neutralna, ali vendar je potrosila grozovite zneske denarja, da je obstavila meje. Leta 1866 je stala vojna Avstrijo 600 milijonov gld. brez odškodnine Prusiji, Prusijo 400 milijonov gld., Italijo 400 milijonov gld.

Listnica uredništva. G. J. Hg. v Kanalu. Ne moremo priobiti Vašega pisma, ker nam stvar ni znana. Saj veste, da ima „Soča“ od 1. oktobra drugo uredništvo, katero ne

more vedeti, kdo je v poprejšnji dobi dopisaval. Sicer pa ne bomo takih spričeval n i k omur dajali.

Za današnji list smo prijeli še preobilo gradiva, da smo morali še marsikaj zanimivega za prihodnje liste odložiti. Naj gospodje dopisniki blagovoljno potrpe. Nas pa vsakakor veseli, da smo bili tako hitro uslišani.

Najnovejše vesti.

PETERBURG 8. nov. Oficijalno se iz Kırıkdamre 6. nov. poroča: Zedinjene kolone Heimana in Tergukasova so preteple 4. t. m. po devet ur trajajočem boji turško zedinjeno vojsko Muktarjevo in Ismailpaševo, ki je bila v utrjenih pozicijah pri Deve-Bojunu. Turki so bežali v najpopolnejšem neredu. Izguba neznana.

PETERBURG 7. novembra. Iz Bogota se oficijalno poroča 6. t. m.: General Skobeleff je po noči od 4. na 5. novembra turška položnja na levoj od Brestovice vzel, posekavši turške branitelje. — Dne 2. novembra so Rusi čez Komarevo do Dznislovega prodrli, pretepli eno oddeljenje Cerkosov in priplenili 100 voz, 370 volov in 400 ovac. — Ulani so zaseli cesto od Rahove v Vidin. En del garnizone v Rahovi se je proti Lom Palanki nazaj potegnil. General Čeresin je zasel Petreven in Jablanico. Nar.

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) vstanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da bode dne 10. decembra 1877 začela javna dražba (kant) nerešenih zastav III. četrt leta 1876 t. j. tiste, ki so bile zastavljene meseca julija, avgusta in septembra 1876.

V Gorici dne 3. novembra 1877.

Ravnatelj: Lovisoni.

Hiša na prodaj v Solkanu

ležeča na veliki cesti, obstoječa iz prostorne sobane, 8 sob, velike štale, kleti in drugih prostorov; velikega dvorišča in verta,

posebno pripravna za gostilnico.

Natančnejša pojasnila v tej zadevi podaja lastnica Katarina Batistič-Verdikon v Solkanu.

Razglas.

Daje se v najem, do sedaj dobro obiskovana štacuna kolonijalnega blaga s tobakarnico (trafiko). Oni, ki želi, o tem tanje poizvedeti, oglasi naj se pri podpisnem lastniku

Sv. Križ pri Ajdovščini 8. nov. 1877.

Leopold Kočever.

Naznanilo.

Podpisani kupujejo šinak ali roj (zmljet v prah) po prav dobri ceni in plačujejo točno. Kedor ima kaj tega blaga na prodaj, naj pismeno naznani ceno in množino

Jos. Pipan & Comp.
v Trstu.

Zvezki za pisne vaje v ljudskih šolah.

Z ozirom na to, da so sev preteklem šolskem letu zares z izvrstnim uspehom rabili novi zvezki za vaje v pisanji, katere je potrdilo visoko c. k. dež. šolsko svetovalstvo goriško za rabo na ljudskih šolah, napravila se je za šolsko leto 1877—78 zopet velika množina takih zvezkov šte. 1 in 2.

Prodajajo jih bukvarji: Dase — Henrik Fillak — in Wokulat na Travniku po 1 gl. 25 kr. sto, na drobno pa ne nad poldrugi krajcar vsak zvezek.

Gostilna

pri

ZLATEM JELENU

v Gorici nasproti škofije

je zopet odprta in sicer je vsa prenaprejena in prav primerno opravljena. To naznanjam uljudno slavnemu občinstvu z dostavkom, da bom vedno skrbel za dobre jedi in pijače po spodobnih cenah, za točno postrežbo bodisi v jedilnicah kakor v spalnih sobah in da bode tudi za voznike prav dobro preskrbljeno. Za to se nadejam, da me bodo p. n. gosti s pogostim obiskovanjem blagohotno podpirali.

K. A.

Pri Dunajski razstavi l. 1873 2 medaliji za napredek za 8 zvonov se skupno teže 300 centov, vlitih za votivno cerkev na Dunaji in razstavljenih.

Ces. kralj.

dvorna livarna za zvonove in metale

Ignacija Hilzerja & sinov v Dunajskem Novem mestu

(Ignaz Hilzer & Sohn in Wiener-Neustadt).

se priporoča za naročevanje zvo

ter tudi za vsake

Za prej odločeni glas ali čisto harmonični akord naročenega zvonovja (več zvonov) se daje poročilo. Zvonovom se pridaja tudi vsa druga oprema, jarmi iz lesa ali železa po najboljši in najnovejši šegi narejeni, tako da se veliki in težki zvonovi prav lahko gonijo, ker teko po zobeh na novo iznajden način; tudi se lahko presučejo, kedar koli treba, brez posebne naprave, tako da zvonovi dalje trpe in mnogo lepše pojo.

Naročila se izgotovljajo natančno in po ceni. Zaradi plače so ugodni pogoji.

nov vsake teže in vsakega glasa izdelke iz vlitiga metala.

Tudi se zvonovi tako vredijo, da se pri zvonjenju vsi lepo vjemajo in kembliji drug za drugim v lepem redu bijejo. Za tako vredenje je iznašla ta livarna nova sistema, po kateri vsak novo opravljjeni zvon, pa tudi vse zvonove v zvoniku en sam človek v kakih urah po zelo preprosti napravi brez vseh stroškov tako vrediti more, da zvonovi enako, hitreje ali bolj počasi tekó. Ta naprava se da posebno ugodno napraviti pri JARNIH iz ŽELEZA SKOVANIH, ki tekó na okroglih zobeh po lastni c. k. IZKLJUČLJIVO PRIV. iznajdbi.

Kar ta livarna obstoji, 331., je vtila 2930 večih zvonov, ki so tehtali 12800 cent.